

JUTRO

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8 zjutraj, ob ponedeljkih ob 10 popoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto mesečno K 20 —, polletno K 100 —, letno K 200 —, tiskarske K 5 —, tiskarske K 100. Za inostranstvo letno K 300 —. Telefon številka 303.

Posamezna številka 6 vinarjev

Uredništvo in upravnništvo je v Franciški ulici 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistva. Nepravilna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti ramko. Telefon številka 303.

Politična kronika.

V avstrijskem parlamentu se vrši proračunska razprava, in sicer na ta način, da razni govorniki hvalijo ali pa grajajo grofa Stürgkha in druge člane njegovega uradniškega kabineta, v katerem se nahaja tudi zaupnik nemškega „Nationalverbanda“, Hohenburger, katerega naloga je napraviti iz avstrijskih sodišč ekspozituro njegove stranke. Radi Hohenburgerja so nekateri slovenski poslanci tudi razburjeni, samo slovenski klerikalci se nič ne razburjajo oni, oni „čakajo“, ker hočejo videti, kako se razvijejo razmere ... Hohenburger jih čisto nič ne razburja, oni sploh ne verujejo, da bi bil on tako hudoben, kakor ga je razkricala ona slovenska javnost, ki ji ni vseeno, kako se reže v Avstriji Slovanom kruh pravice. V hrvatsko-slovenskem klubu, katerega načelnik je dr. Šusteršič, se je baje vršila zelo burna debata, ker so boljše, bolj narodni elementi, zahtevali, da stopi klub proti Stürgkhovi vladi v najodločnejšo opozicijo, ali do končnega sklepa ni prišlo — najbrže zato, ker dr. Šusteršiču taka politika ne bi konvenirala ...

Hrvatski sabor — je bil razpuščen, ker ban Tomašič nima večine, pri nas se pač še vedno misli, da so narodi na svetu radi vlad in ne vlade radi narodov. Pa pravijo, da se v avstro-ogrski monarhiji vlada — ustavno! Kaka je ta ustavnost, ko se ljudska volja tako bagatelizira? In motil bi se, kdor bi mislil, da je tako samo na Hrvatskem. Ne, „hrvatske“ razmere vladajo tudi pri nas in na Ogrskem. oz. avstrijske razmere vladajo tudi na Ogrskem in Hrvatskem, a ogrske razmere v Avstriji in na Hrvatskem! Povsod, v celi dvojni monarhiji, imamo ustavo samo na papirju, v praksi se pa ustavnost izigrava na vseh koncih in krajih, ako vlade niso zadovoljne z zbornicami, jih razpuščajo in poskušajo potem s presjijo in raznimi drugimi sredstvi doseči pri novih volitvah tako parlamentarno konstelacijo, ki bi odgovarjala njihovim namenom. Čez tri mesece bodo na Hrvatskem nove volitve, pri katerih zmaga gotovo hrvatsko-srbska koalicija, za katero stoji ljudstvo. Sicer bo poskušal ban Tomašič z nasiljem falzificirati narodno voljo, ali mi dvomimo, da bi se mu to posrečilo. ker hrvatsko in srbsko ljudstvo na Hrvatskem je že dostikrat dokazalo, da se ne boji niti največjega nasilja, kadar mu je braniti svoje pravice in naglašati svojo voljo, do česar ima po zakonu popolno pravico. Volilni boj bo hud in težak, zato bo pa teni lepša zmaga.

V Sofiji je te dni zboroval odbor za gospodarsko zbliznanje Srbije in Bolgarske, sestavljen iz zelo uglednih srbskih in bolgarskih politikov in narodnih ekonomov. Politično zbliznanje Srbije in Bolgarske je za sedaj težko doseči, ker ovira delo na tem

tuja, nemška dinastija, ki vlada na Bolgarskem in upravlja vso bolgarsko politiko tako, da so zagurani njeni t. j. te tuje dinastije interesi in deloma tudi pangermanski interesi, v kolikor oni morda ne tangirajo intereso tuje dinastije na Bolgarskem. To se je pokazalo že večkrat in tako se bo delalo toliko časa, dokler Bolgari ne sprevidijo, da jih smatra njihov kralj-tujec samo za orodje, ki naj mu služi za doseg osebni ciljev. Gospodarsko zbliznanje med obema jugoslovanskima državama je pa mogoče tudi sedaj in bo morda služilo za podlago političnemu zbliznanju, ki bi bilo v velikem interesu obeh držav in vsega Južnega Slovanstva. Ne podajamo se nobenim iluzijam in ne pričakujemo, da se to zgodi v kratkem času, ali ako se je mogla pridobiti za jugoslovansko idejo vsa srbska javnost, je opravičeno upanje, da se pridobi s časom za jugoslovansko idejo tudi vsa bolgarska javnost. Zato lahko z veseljem pozdravljamo delo na gospodarskem zbliznanju med Srbijo in Bolgarsko.

Kitajski revolucijonarji vodijo boj za reforme, oziroma za osvoboditev Kitajske izpod mandžurskega suženjstva, v katerem se sedaj nahaja, zelo uspešno. V njihovih rokah se nahaja že skoraj vsa južna Kitajska, njihove čete segajo menda že do glavnega mesta Pekinga in poročila pravijo, da je dinastija celo zbežala že iz Pekinga proti severu. Sicer se cela stvar morda še obrne v korist dinastije, ali verojetno to ni, ker je dinastija silno osvovržena. V zvezi z republikanske oblike vladanja, oziroma z zmago revolucijonarjev sploh, se Kitajska osvobodi tudi tutostva evropskih velikih sil in postane druga Japonska. Dobro to ni za Evropo, ali vsi narodi napredujejo in zakaj bi ravno Kitajska zaostala za njimi? Pravico do razvoja in obstanka imajo gotovo tudi Kitajci kot vsi drugi narodi.

Spomini in slike iz občinskih volitev v Kamniku.

V sobotnem „Lažislovcu“ piše neki že znani lažpisec, da so imeli klerikalci za agitacijo najbolj pošteno orožje v rokah. Ah ti revčice ti lažnjivo, povej nam no, kedaj je še zamorec postal bel akoravno bi pbrabil nanj cent mila. Ravno tako je s klerikalnimi lažnjivci in hujskači; da bi ti ljudje pošteno delali, to ni niti misliti. „Slovenčev“ lažpisec naj nam pove kdo je letal za poblastili in lovil nevedne volilce in kdo se je posluževal bolj podlih sredstev, laži in hinavščine kakor ravno klerikalci. Komu se je žugalo z odpovedjo službe in komu se je odtgnila občinska podpora? To nam naj pove hinavski lažpisec. Seveda poštene može blatiti, to

znajo pač klerikalci jako dobro in spretno, saj so v ti stroki izurjeni in pravi mojstri.

Da so postali pa že tako nesramni, da niti narodno-naprednih dam ne puste pri miru, katere jim niso storile ničesar drugega kakor da so naprednega mišljenja, to presega pa že vse meje klerikalne dostojnosti. Lažnjivi dopisnik se zaletava s svojo nesramno surovostjo v obče spoštovano gospo dr. Krautovo in gospico Ivanko Trpinčev, katere je v vseh krogih jako priljubljena.

Ne vemo, zakaj hodijo ljudje z maslom na glavi na sonce; ali zastopite g. dekane, Majer in Jerič. To nam raje povejte, od kedaj je napravil naš lepi Ivan menezarijo v Krištofem hotelu, da je imel od četrtka na petek zaprtega dvonožnega Medveda iz Ravenj, občina Košice; kar na to nam naj odgovorijo ti prijatelji resnice in bogobojčnosti in kdo je volilec plačeval glasove po 5 K., koliko je dobil mežnar od farne cerkve za agitacijo in koliko časa so bili ti dekanovi izvoljenci od nedelje na ponedeljek zjutraj v tehantovem hotelu brez vsakega dovoljenja. Li mar misli naš dični lepi Ivan, da je njemu vse dovoljeno, da lahko uganja neumnosti kakor se njemu zljubi?

Drugim gostilničarjem ni bilo dovoljeno niti proti plačilu imeti gostilno čez uro odprto, v tehantovem hotelu so pa celo noč pili ter zabavljali čez naprednjake brez vsakega dovoljenja; ali je to pravica? Kaj pa vi pravite na to g. gerent.

Nadalje se zaletava lažpisec v narodno-napredne gospode: dr. Karbo, dr. Krauta, Koschierja in Logarja, sploh v može, kateri so res kaj storili za občino in korporacijo, katerim gre vsa čast in hvala. Obregnili so se tudi v gospoda Ponikvarja, naprednega gostilničarja. Ali mar mislijo Majer, posojilničar, ali mar mislijo Jerič in Morinetova mevža, da je Ribnica kje v tehantovem hotelu ali kuhinji pri golažu ali pri vinu. Ja le bolj počasi tehantovi ljubljenci; ako boste preveč hodili na sonce, se vam bo maslo stajalo, tako da bode Majer v potu masla utonil, saj že sedaj izgleda kakor bi bil tri dni z Lazarjem skupaj v grobu. Pisec omenja tudi nekaj o alkoholu, to se vidi, da še sedaj ne more pozabiti pijače, katere je tekla na dan volitve po mizah pri dekanu in klerikalnih gostinlah.

Nekaj iz kulis klerikalnih poštnjakov pri občinskih volitvah:

Ker Slovenec hvali in poje nevenljivo slavo dekanu in njegovim privržencem, moramo tudi mi navesti nekaj dejstev kako je dekan napravil menezarijo z dvonožnim Medvedom v Krištofovi hiši. Bilo je namreč dan pred volitvijo, ko pošlje res hvalevredni dekan Lavrenčič svojega oprodo kaplana v vas Ravne občina Košice pri Kamniku. Ker je tamošnjim posestnik Medved ravno kahal zganje, mu je kaplan plačal drugega delavca za pol-druge dan, Medveda je pa tiral s svojimi pomagači k Krištofu, akoravno je

doma pustil bolno ženo brez vse oskrbe, Tamkaj so ga napajali in silili s pijačo pozno v noč ter ga tako vpijanili, da so ga morali nesti v gornje prostore v posteljo. Ker so se pa bali, da bi jim ta ponoči ne ušel, so mu postavili vso noč stražo v osebi Možinetovega popča ter še obadva dobro zaprli. Ker je pa Medvedov želodec ponoči zahteval od svoje žrtve davek, mu ga je ta radi preobilo zaužite pijače drage volje odstopil, seveda da je pri tem tudi postelja dobila svoj delež. Drugo jutro, ko se revež prebudi, ga že tehantova dekla čaka z golažem akoravno je bil tisti dan petek, najbolj značilno in dekana vredno je pa, da mu je sam prinesel zganja. Ko je bil Medved že zopet v rožah, ga tirata Majer in Jerič na stanovanje peka Možineta. Ta po-božni in pošteni klerikalec ga zopet napoji z zganjem, tako da je moral spiti celo devet kozarčkov zganja. Potem ga vsega pijanega tirajo vsi skupaj na voliče, kakor orožniki hudodelca. Tako je napravil naš dični dekan lepi Ivan s svojimi priganjači zverinjak za časa volitev v Krištofem hotelu, hotel sam bi pa rad za drag denar obesil občini na vrat.

Kako so klerikalci kupovali glasove za volitev:

Da so klerikalci v tem pravi mojstri to se nam ne zdi potrebno poudarjati. Glavni kupčevalec z glasovi je gotovo naš dični dekan Lavrenčič, ta jih je kupoval po Kamniku s korporacijo, med kmeti s poljskim blagoslovom, pri tercijskih s peklo in ne-bečnim zveličanjem, na Kراتni z vodovodom, na Perovem je obetal nekemu volilcu v prvem razredu, da ga je ujel na svoje limance bogato nevesto, med delavci jih je pa plačeval po 5 K in z večnim zveličanjem. Klerikalni trgovci odborniki so kupovali glasove z moko kavo in sladkorjem in neki posestnik, ime zamočimo, pa z ajdovo moko in kašo, mogoče tudi s kislim mlekom, kar nam pa ravno ni znano. Seveda da tudi Tomanov Tinček in Primož Simenc oig. Trot iz Novega trga nista zaostala za njimi to je tako umevno.

Torej, na tako lep krščanski način je zmagala stranka ljudskih sleparjev. In kako je urar Potočnik postal čez noč klerikalec:

Za hudiča, klerikalec pa nikol ne postanem, tako je govoril in se rotil še pred kratkim urar Potočnik, bivši član in blagajnik Kamniškega Sokola katerega so takoj po volitvi izključili iz društva. Ne vemo ravno, koliko mu je objubila stranka klerikalnih hujskačev, ali mu je mogoče sam g. dekan dal staro uro popraviti, mogoče mu je pa tudi celo kaka marinarica prinesla popraviti prstan od svojega ljubčka. Možna mu bode pa celo v znak hvaležnosti spekel veliko štruco, kaplan pa podelil popolni odpustek, ker se je spokoril in postal narodni izdajalec. Tudi Ulčar France, po polkicu slikar, bode sedaj lahko užival vse sladkosti koruznega zakona, akoravno ima še svojo prvo ženo živo. Temu podoben je tudi Schillengar, konjač iz Perovega; tudi ta bode sedaj lahko brez vseh

skrbi in zaprek živel v divjem zakonu. Saj sta obadva ptiča s skesanim srcem in v goreči ljubezni do našega dekana volila samo prave pristne klerikalne tehantove kimovce.

Toliko za danes, drugi zopet kaj več, saj gradiva je dosti.

Iz slovenskih krajev.

Gledališko društvo na Jesenicah vprizori v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne kot prvo popoldansko predstavo E. Ganglovo rodbinsko dramo „Sin“ z g. Slavcem v naslovni vlogi. Društvo ima tudi člane izven Jesenic, katere posebno opozarjamo na to predstavo. Igra se konča ob 1/2 6. uri zvečer, tako, da bodo zunanji udeleženci lahko odšli z večernimi vlaki. Kdor bi se pa želel odpeljati pozneje, naj obiše ples naprednih fantov, ki se vrši istega večera v hotelu „Triglav“ na Jesenicah. Prireditelji tega plesa so po večini tudi člani in igralci „Gledališkega društva“ in zaslužijo, da bi bila njihova prireditev dobro obiskana.

Iz Trsta. (Žalostno ali resnično.) Apel za apelom čitamo v tukajšnjem listu „Edinost“. Sedaj na vlado, sedaj na mestno upravo, sedaj na državne in deželne poslance, da naj se zavzamejo za naše delavce, ki so prezirani na vseh koncih in krajih. Toda jaz stojim na stališču, da moramo najprej pometati pred svojim pragom. Žalostna a čista resnica je, da se na te apele najmanj ozirajo ravno naše ugledne slovske tvrdke, ki delajo celo narobe. Kaj nam pomagajo vsi naši protesti in apeli, ako se sami ne ravnamo po tem, kar zahtevamo od drugega. Jaz sem prepričan, da sam Menessini ni pričakoval, da bo šel njegov apel tako hitro v klasje. Najmanj je pa pričakoval, da bi mu šle v prvi vrsti na roko ravno slovske tvrdke. Zna-na slovska tvrdka Truden je kratkotalo odpustila vse domače delavce in najela same regnikole. Slovenskega delavca pa vidimo sprehajati se po mestnih ulicah z rokami v žepu in premišljevati, da ni delavec, ampak še nižji raja, ki ga še slovenski kapitalist tako nesramno prezira. Priti mora do prepričanja, da je kapitalist — kapitalist, delavec pa le delavec. Toda tudi tvrdka Truden mora priti do prepričanja, da tako ne more dalje. Delovodja renegat Vidmar ima priliko, odstraniti še tistih par naših ljudi, ki so še v službi. Menessini bo potem dosegel svoj cilj in lahko ponosno izjavil, da imajo tozadevno v prvi vrsti zasluge ravno slovske tvrdke. Tu je lepo polje. Tu naj pomeđe najprej „Edinost“ z veliko metlo. Seveda ona nima za take „malenkosti“ prostora, prostor ima le za Giordaea Brkoviča, da slavi prazne turške zmage in poroča o italijanskih izgubah na bojišču. — Slovenski delavec se je sedaj strelnil. Prišel je tudi on do prepričanja, da v Trstu ni vse zlato kar se, sveti in bo ob primernem času pokazal tud

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

— Če bi prinesel vsak mrtvec toliko, potem se ne branim nobenega, niti če jih začne deževati v mojo hišo. Nekoliko potolažen je Aretino zapustil mrličevo sobo. Pismo, ki mu ga je narekoval rajniki, in njegovo oporoko je skrbno zložil ter spravil v svoj jopič. Nato se je vrnil v svojo sobo, kjer je s kričanjem in jecanjem prikal Aretinke ter si ukazal napraviti čaj. Perina ga je vprašala, kaj mu je. — Eh, duša moja, mnogo mi je in malo, je odgovoril. Misliš sem, da imam osemsto tisoč liver, pa jih nimam! Ko je popil svoj čaj in si nekoliko pomiril živce, je Aretino poslal vse druge spat; z mnogimi vzdihljaji se je spravil v posteljo in začel preudarjati, kaj mu je storiti. Predvsem je bilo treba obvestiti gospo Altierijevo o nesreči, ki jo je zadela. Nato, pobrigati se za Dandolo pogreb, ako generalni kapitan ne prevzame sam te skrbi. Nato, popotovati v Milan in prinesiti tisto skrinjo, iz katere si sme prisvojiti — gorje! — samo petsto cekinov, čeprav je to tudi že majhno premoženje. In naposled izročiti Rolandu pismo, ki ga je Dandolo narekoval. Ne zdi se nam nepotrebno, potrditi misel, ki sili bralcu morda nehoté v glavo. Aretinu niti ni prišlo na um, da bi obdržal Dandolovo premoženje zase. Brez ugovora se je uklonil mrtvečevi želji. Toliko v pohvalo pesnika, čigar ime je toliko opravljano in zasrnavano. Z veseljem smo podčrtali to lepo potezo; dodati pa moramo takoj, da je tista doba, dasi tako silno skeptična, gnila, polna najgrših grehov in bogata vsakovrstnega nasilstva, izkazovala smrti čudno spoštovanje.

Strah pred mrtvimi in vera, da se maščujejo nad živimi, sta igrala veliko vlogo v poštenosti mojstra Aretina. To potrjujejo besede, ki jih je zamrmral, preden je zaspal: — Vraga! Ubogal ga bom do pičice ... nerad bi videl, da bi me hodil vleč za noge.

XXIX.

Soproga.

Drugo jutro je Aretino zarana oblekel polužalno obleko in si pripravil obraz, kakršen je primeren za take prilike, kajti treba je bilo, da opravi prvi del svoje naloge. Pismo in oporoko je bil vtaknil za podložko svojega jopiča. — Ali naj omenim gospe vsebino tega papirja? je premišljal sam pri sebi. Bog ve, kakšne zmešnjave bi nastale. In nazadnje bi bil nemara jaz vsega kriv. Edino, kar sem objubil, je to, da izročim Rolandu Kandianu Dandolovo pismo. Odhajaje je stopil še enkrat v mrličevo sobo, kakor da bi se hotel prepričati, da ni sanjal in da so se vsi čudni dogodiljaji zadnje noči v resnici zgodili v njegovi hiši. Dandolo je ležal v isti legi, roka mu je še vedno krčevito stiskala bodalo. Aretino je ukazal, naj slečejo in umijejo mrtveca, preden pridejo njegovi ljudje ponj, da ga oblečejo v praznično obleko. Nato se je napolil v palačo Altieri, kjer je z dolgotrajnim prigovarjanjem dosegel, da so ga pustili h gospe Leonori. Leonora je bila prestala strašno noč. Zadnje očetovo odkritje o vlogi, ki jo je igral Altieri pri Rolandovi aretaciji, je potlačilo njeno žalost ter jo izpremenilo v nekak zamolkel srd. — Altieri bo poginil od moje roke! je bila dejala Dandolo. Rekla je to odkritosrčno, mislila je tako in bila trdno odločena, izvršiti svoj načrt. Kljub temu pa je vedela, da jo mora ta umor ločiti na vekomaj od Rolanda. Če ji je svetil le še majhen žarek nade, je moral ugasniti takoj, kakor hitro dvigne roko proti Altieriju. Saj bi vse Benetke kričale, da je ubila moža, hotela se približati ljubimcu.

Leonora je smatrala torej nameravani umor za nepopravljivo ločitev od njega, ki ga je ljubila. Ali pomeni to, da je gojila še kako nado? Da, Leonora je obupavala in vendar še upala vzlic svoji nesreči, kljub svojemu obupu! Kaj je upala? Tega sama ni znala. Niti, da umre soprog, niti, da Roland izve nekega dne o njeni zvestobi, niti da zasijejo njeni stanovitni ljubezni enkrat še lepi nekdanji dnevi. Upala je pač, nič več in nič manj; brez upanja bi bila morala umreti. Ko je torej sklenila umoriti Altierija, je to pomenilo obenem, da se je za vse veke odrekla svoji nadi ter se izročila popolnemu obupu. Bilo ji je jasno, da mora po možu, čigar ime je sprejela, umoriti tudi sebe. Ta misel o samomoru se je doslej le negotovo ponujala Leonorini duši. Od tega hipa pa je zagospodovala ta misel nad njenim življenjem. Vso noč, v kateri je bil Dandolo umorjen, je ona pripravljala namerjani čin obupa. Ko se je oče boril s smrtjo v Aretinovi palači, se je tudi hči gotovila na smrt. Tako je bila ta nesrečna rodbina podobna rodbini Atridov, ko je usoda oborožila roko Orestovo zoper najbližje sorodnike. Umoriti Altierija ni bila lahka reč. Ko je s tisto strašno mirnodušnostjo, ki jo dajejo človeku nepreklicni sklepi, preudarila in zavrgla več načrtov, je Leonora naposled sklenila izročiti se slučaju in čakati, da pride primerna prilika. Hotela je prežati noč in dan in zabosti Altierija, kakor hitro bo mogoče. Zdelo se ji je, da ga bo zabodla brez usmiljenja in brez razburjenja. Saj se ji je že samo življenje generalnega kapitana dozdevalo nekakšna nepravilnost, zločin, ki se nadaljuje in traja iz dneva v dan. Toliko sreče uničene, toliko gorja nakopičenega, toliko trpljenja in žalosti edino zaradi tega, ker je ta človek zahlepel po ženski!

(Dalje.)

svojo moč. Tržaško Slovenstvo je delavsko in se gospoda lahko skrjuje pred njim.

Tržaški delavec.
Iz Celja. Dne 5. t. m. so igrali tukajšnji diletantje „Dramatičnega društva“ prvo igro te sezije, Bleda žena skrb, spisal Hawel, poslovenil F. Kobal. Igra ima sama na sebi vse polno hib, je tehnično slabo zvedena, zatoraj bi intencijami svetovali, da so pri izbiri iger bolj previdni, kajti poznal bi se ta prvi kozel — že pri manjšem obisku druge predstave. Za tukajšnje razmere — igrati vsakih 14 dni — to je heroična misel, posnemanja vredna. Naštudirana je bila jako dobro, ljudstvo je pazno sledilo. G. režiser Rajko Salmič se je potrudil, da bi ustvaril res pravega poštenjaka Vrhovca, kar se mu je tudi posrečilo. — Njegova žena — gđc. Marta Hrašovec ni zaostajala za njim. Le malo treme je bilo — glas se je izgubljal. Jaz bi ji svetoval simpatetično kuro — pred vsako predstavo se naj gđc. zavrti po gumijevih petah, pogleda občinstvu drzno v obraz — in šlo bo še boljše. Naslovna vloga gđc. Jožice Gregorin — nas je iznenadila. Bila je naravnost izborna. Velikomestno lahkoživo je igrala gđc. Melanija Sernečeva — ki je v toaleti in igri jako ugajala. Ima res fin nastop. G. dr. Kalanova je vnovič pokazala, da je povsod vporabljava. Kot dobrodušna starka je bila izborna. Gđc. Cetina Gizela, dasi v mali vlogi — se je vrlo držala. Bi jo rad videl drugič v kakšni večji vlogi. Izmed gosp. so najbolj ugajali prof. Mravljak, ki utegne postati jako fina moč, dr. Pučnik, ki je eleganten, le premalo hitro govori, in dr. Kalan. G. dr. Pučniku bi svetovali, naj drugič opusti — tolikrat gledati na nek kos papirja, kjer je imel najbrže stenografirano vlogo. To jako moti, g. Pučnik. Istotako je zadel pseudo-gentelmena Praznika — g. dr. Koderman. Manjšje vloge so bile v rokah gg. Zavrnjak, Prekoršek, Gobec, Brenčič — ki so se potrudili in tako pripomogli k lepemu uspehu. Malčki g. Rebeka in Salmiča zaslužijo pa posebno priznanje. Vbodoče bi želel, da se vloge razdele tako — kot so se to pot. G. prof. Mravljaku pristojajo karakterne vloge kaj dobro in dr. Pučnik bi bil izboren ljubimec — če bi se učil. In brez zamere g. doktor! Dvorana je bila polna — publika se je sicer zabavala, a marsikdo z igro ni bil zadovoljen. Bodite drugič pri izbiri iger previdnejši. Letošnja sezona obeta biti ena najlepših v Celju, zato pa le pridno in vztrajno naprej. V—k.

DNEVNE VESTI.

Stürgkhov program. V svojem programičnem govoru se je izkazal sicer Stürgkh velikega kavalirja in moža, ki hoče vse najboljšje. Žalibog so vse njegove besede le besede. Zastonj iščemo v vladnem programu kakke ideje. Mož je sicer razložil poslancem svoje srčne želje, ker je dobro vedel, da svojega namena nikdar ne bo dosegel in ga tudi noče doseči. Zato tudi ni popolnoma nič čudno, ako so sprejele stranke njegov program tako hladno in rezervirano na znanje. Avstrija potrebuje pod današnjimi razmerami vlade, ki bo čuvala ljudske interese in stala na stališču narodne enakopravnosti. Stürgkh se je sicer tudi postavil na stališče, samo s to razliko, da je pozabil povedati, kako namerava svoje ideale uresničiti in če bo sploh stremel po njih. Jasno je, da smatra ministrski predsednik posebno draginjsko vprašanje za malo preveč lahko. Vrh tega nimajo avstrijski narodi uobene garancije, da bo nova vlada čuvala svobodo šol in napravila konec samopašenju dr. Hochen-

MALI LISTEK.

Biblija, znanost in cerkve.

Spisal Jaroslav Pallardi.

(Iz 24. zvezka knjižnice češke „Svobodne Misl“)

Znano je, da si nekatere človeku podobne opice, na pr. šimpansi, pavijani in gorile, za sebe in za rodbino gradje na drevesih stanovišča in pri tem tudi rabijo orodja. Šimpansi v svobodi raztolčejo oreh s kamnom, pavijani mečejo na svoje preganjalce kamenje in tudi slon odlomi in prime s svojim rilcem vejo, s katero odganja nadležne muhe.

Iz vsega tega je jasno, da živali kakor ljudje sprejemajo dojme iz zunanega sveta, da se jih zavedajo, da si tvorijo predstave in jih ohranjajo v spominu, ustvarjajo si sodbe in z glasom ter z gibanjem izražajo svoje občutke in misli.

Zelo važna so raziskovanja o sorodnosti človeške krvi in krvi višjih opic.

Če vbrizgamo živo kri domačega zajca v žilo živega psa, opice ali človeka, nastanejo težke bolezni ali pa celo smrt, kajti ona kri, ki je prišla v tuje telo, ruši t. zv. rdeča telesca v

burgerja in njegovi konfiskacijski prakti, katero občutimo posebno mi Slovenci. Rešitev brambne predloge je za sedaj postranska stvar. V prvi vrsti mora rešiti zbornica draginjsko in uradniško vprašanje. Stürgkhov program oziroma lepo vezane besede smotorej že slišali, čakamo samo še dejanj, po katerih bomo tudi sodili novo vlado.

Naša klerikalna politika. „Slovenec“ nam je včeraj povedal nekaj čisto novega. Stürgkh je prijatelj ljudskega parlamenta. Vsakemu, ki vsaj malo zasleduje razvoj našega parlamentarizma je znano, da je ravno grof Stürgkh oni poslanec, ki je šel z vso silo v boj proti splošni in enaki volilni pravici za državni zbor. Tega prepričanja je mož še danes. Jasno je, da bi Avstrija še danes ne imela ljudske zbornice, ako bi v tem oziru odločeval bivši poslanec grof Stürgkh. Naši klerikalci se imajo zahvaliti le drugim bolj treznim elementom, da so prišli po slovenskih deželah na površje. Čudno se nam le zdi dejstvo, da isti klerikalni poslanci, ki v „Slovenec“ hvalijo Stürgkha na vse močje pretege, ravno istemu Stürgkhu na drugi strani napovedujejo najhujšo opozicijo in boj do skrajnosti. Tu se vidi jasno, kako nedosledna je naša klerikalna politika. Brez vsakega cilja, brez vsakih idealov hodijo v zbornico. Gre jim pač samo za lastno korist, za dijete.

Občinske volitve v Št. Vidu nad Ljubljano bodo v kratkem in volilni imeniki so že razpostavljeni v pogled. Opozarjamo one ljubljanske naprednjake, ki imajo v Št. Vidu volilno pravico, da se prepričajo, ako so vpisani v volilnem imeniku in da storijo na dan volitev svojo dolžnost, t. j. da pridejo volit. Državljan, ki se svoje volilne pravice ne poslužuje, ni vreden, da jo ima.

Ševčikov kvartet sestoji iz primarija Bohuslava Lhotskega, II. goslarja K. Procházke, bračista K. Moravca in cellista L. Zelenke. Ker so razen cellista vsi goslarji kvarteta učenci slavnega vijolinkega profesorja Ševčika (ta vodi sedaj mojstrsko šolo goslarjev na dunajski glasbeni akademiji), se imenujejo z njegovim dovoljenjem Ševčikov kvartet. Čehi so doslej poslali v širši svet Evrope 2 komorna kvarteta svetovne slave. Prvi je bil takozvani češki kvartet Hofmannov, ki je pred 20. leti jel sloveti po vsi Evropi kot najpopolnejši in najtemperamentnejši. Drugi in sicer lahko rečemo, enako slavni kvartet češki, pa je Ševčikov kvartet, ki v nedeljo dne 12. novembra poseti Ljubljano, in sestoji iz samih mladih, najpopolnejših izvežbanih, temperamentnih umetnikov virtuofov. Kolikor je nam znano, igrajo imenovani gospodje sedaj peto leto po vseh mestih Evrope. Samo v eni sezoni 1909/10 so priredili 98 koncertov po mestih Avstrije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije, Španije, Italije in Rumunije. Priredili so v štirih letih nad 500 koncertov, povsod z največjim, najsijajnejšim uspehom. Koncerti tega kvarteta spadajo med najfinejše, med umetniško najpopolnejše priredbe komorne glasbe, ne lokalnega ali nacionalnega, temveč svetovnega merila.

Naredil je nad 200 kritik iz svetovnih mest, posebno iz glasbeno-kulturnih centrov; iz Prage, Dunaja, Berlina, Pariza, Madrida, Rima, Petrograda, Varšave itd. Vse soglašajo v tem, da je teh umetnikov komorna igra v skupnem sviranju do skrajnosti virtuozna, tehnično v pravem pomenu besede najpopolnejša, tako da se igra teh štirih umetnikov zliva v eno not. Bajnolepoto zvenijo instrumenti v klasičnem stavku takisto, kakor v moderni polifoniji. Neka specialiteta kvarteta je njihov piano in pianissimo. Gospod

Lhotský je goslar z zelo veliko tehniko in velikim temperamentom; njegov ton je velik in daleč noseč. (Spominjamo se ga, ko je pred leti kot mladenič sodeloval pri koncertu „Glasbene Matic“ v „Narodnem domu“ in takrat briljiral z Wieniawskega „Faustovo fantazijo“.) Drugi goslar, gosp. Procházka, skoro dosega svojega primarja in zdi se, kakor da bi ga s toploto in izvajanju kantilene prekašal. Gosp. Moravec spominja kot bračist na svojega velikega kolego Nedbala, kar mu je velika odlika; in cellist, g. Zelenka, krasno nadomešča prejšnjega člana tega kvarteta g. Vaška. Prekipevajoč temperament, potencirano individualiziranje in globoko umevanje skladb, ki ne pušča v skladbah nič prikritega, nič nerazumljivega, toda pošlušalcu nepozaben užitek. Ljubljanskemu občinstvu se nudi prilika, da se v nedeljo naučije glasbenih lepote, ki veljajo v svetovni glasbi za najpopolnejše. Kdor čuti le nekoliko zmisla za pravo glasbo, naj poseti ta koncert. Dosegel bo na svoji izobrazbi in užival bo.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Ker se je moral zaradi priprav za izvirno Jak. Špicarjevo narodno pravljico „Kralj Matjaž“ repertoire izpremeniti, se poje danes drugič za par-abonente opereta „Cigan baron“. (Zadnjič je igrala vloga Czipre namesto obolele gospe Foedranspergove gospa A. Danilova). — V soboto se poje B. Smetane opera „Prodana nevesta“ za nepar-abonente. — V nedeljo popoldne se poje izven abonementa (za lože nepar) vlezabavna opereta „Sramežljiva Suzana“ pri izredno znižanih cenah; — zvečer prvič na našem odru izvirna Jak. Špicarja narodna pravljica v treh dejanjih s pred- in poigro „Kralj Matjaž“. Dejanje se vrši v slovenski vaši na koroško-kranjski meji ter je snov zajeta deloma iz realnega življenja koroških Slovencev deloma pa iz narodne pravljice o kralju Matjažu in o dečku, ki je šel iskat zdravilno zelišče. Predstava se vrši par-abonente.

Za bojnega delavca na Poljanski cesti št. 8 je poslal na naš naslov g. Kranjc v Ratečah na Gorenjskem 3 K, ki smo jih izročili dotičnemu rezevu, ki leži bolan brez vsakega zaslužka, ima pa šest otrok, ki jih ne more preživljati. Zahvalujemo se v imenu ubogega delavca plemenitemu darovalcu in apeliramo vnovič na usmiljena srca, da pomagajo ubogemu trpinu, ki stanuje — kakor že omenjeno — na Poljanski cesti št. 8.

Nesreča. V Tlakah pri Šmarji na Dolenjskem so zidali novo hišo. Prišlo so že tako daleč, da so postavili streho. V tork popoldne pa se je zidovje porušilo in se je obenem seveda porušila tudi streha ter je pokopala pod seboj enega zidarja, ki so ga potem mrtvega izvlekli izpod razvalin.

Nesreča v kamnolomu. 23 letnemu delavcu Antonu Pircu iz Gorice je pred sedmimi tedni v kamnolomu podjetnika Filipa Supančiča tako nesrečno padel neki kamen na glavo, da je bil težko ranjen. Pirca so odvedli v deželno bolnico, kjer je 5. t. m. umrl za poškodbami.

Nedolžnega zadel. Ko se je vračal te dni posestnikov sin Mihael Čiuhra iz Gaberja skozi Brezovico domov, so se mu iz neke gostilne pričeli fantje rogati. To ga je tako vjezilo, da je skočil pred gostilno in tamkaj slučajno se nahajajočega 11 letnega gostilničarjevega sina nevarno ranil.

Posledice prezažitega alkohola. V gostilni Josipa Pigata v Maškovcu pri Litiiji je popivalo več fantov. Ko so letošnjega mošta že malo preveč zaužili so se sprli in konečno stekli. Med pretepom je neki drvar skočil z

odprtim nožem na mizo in prizadjal nekemu neprizadetemu fantu precej hudo rano v hrbet. Ko je hotel še nadalje kazati svoje junaštvo, so mu drugi fantje iztrgali nož iz rok in ga postavili pod kap.

Dva gosta kot tatova. Pred enim tednom sta prišla h gostilničarki Mariji Dmrovshek na Savi dva fanta, ki sta se predstavila kot agenta za podobe in si v gostilni dobro postregla. Fanta sta kmalu plačala pijačo, katere nista skoro niti popila in se odstranila iz gostilne rekoč, da morata oditi na postajo, kjer ju čakajo podobe. Toda fantov ni bilo več nazaj. Gostilničarki se je zdelo to sumljivo. Na svoje veliko začudenje je zapazila, da ji je zginito iz omare 280 K denarja. Tatov še niso izsledili.

Radi prepovedanega povratka aretirana. V soboto je stražnik na Dunajski cesti aretiral 40 letno Ivanu Menart iz logaškega okraja in sicer radi prepovedanega povratka.

Neumestna šala, ki se ni izplačala. Plačilni natakar v kavarni „Prislonu“ je včeraj ponudil nekemu gostu lepo uro iz tula srebra za 65 krajcarjev, češ, da jo je kupil za 60 krajcarjev, da pa ima že pet ur in da jo zato proda z dobičkom petih krajcarjev. Gost si ni dal dvakrat reči in je natakarku odšel 65 krajcarjev, uro pa je vzel. No, natakark, ki je pač mislil napraviti neumestno šalo, je pa onega gosta pred odhodom zadržal, nastopil proti njemu na precej nekvalificiran način in mu za 65 krajcarjev prodano uro nasilno vzel. Ali gost, ki je stal na stališču, da je uro kupil — čeprav skrajno poceni — ni hotel denarja vzeti in bo natakark tožil. Natakarku se bo torej njegova neumestna šala slabo izplačala.

Cene živini. Na mesečnem semnju v Novem mestu so se prodajali 6. t. m. prečišči 94 do 96 vin. kg, voli pa 80 do 82 vin. kg. Za teleta so plačevali mesarji 80 vin. kg. — Kaj pa mesne cene? Kakor vidimo, je letos živina nenavadno poceni, nenavadno pa je tudi meso drago. Neznosni draginji mesa se mora na vsak način napraviti konec. Mesarjem sicer iz srca privoščimo primeren dobiček, toda kar je preveč, je pač preveč.

Klub slovenskih farmacevtov akademičnega društva „Ilirije“ v Pragi se tem potom najskrenejše zahvaljuje vsem gg. lekarnarjem in stanovskim tovarišem, ki so se odzvali prošnji za podporo ter se obrača še do ostalih gospodov, do katerih smo se drznili priti s prošnjo in jih še enkrat uljudno prosimo, da bi se spomnili prve stanovske organizacije slov. farmacevtov. Dolej so blagovolili poslati podporo sledeči gospodje: Mr. Ph. Koželj, le-

Italijansko-turška vojna.

Splošni položaj

se ni čisto nič spremenil s proglašanjem aneksije Tripolitanije in Cirenajke, samo turška vlada je vložila proti aneksiji protest, kar pomeni, da nihakor ni pri volji, da bi sklenila z Italijo mir in priznala aneksijo dežel, ki jih sovražnik niti zavzel ni in niti gotovo še ni, ako jih sploh zavzame.

To se je — v ostalem — moglo tudi pričakovati in mi smo tudi izrazili takoj po proglašanju aneksije prepričanje, da Turčija aneksije ne bo priznala in da po proglašanju aneksije prava vojna šele začne. Prerokovati je sicer težko in nočemo se hvažiti s tem, da smo v tem slučaju dobro predvidljali dogodke, ker položaj je bil tak, da bi bilo čudno, ako bi se stvari drugače razvile, kot so se.

karnar, Jesenice, 10 kron, Mr. Ph. La- vičko B., lekarnar, Tržič, 25 kron, Močnik Jos., lekarnar, Kamnik, 10 kron, Mr. Ph. Sušnik R., lekarnar, Ljubljana, 20 kron, aspn. pharm. Pirkmajer Ant., Vrhnika, 5 kron. Skupaj 70 kron. — Ker si namerava klub nabaviti strokovno knjižnico, ki je neobhodno potrebna za vsestransko izobrazbo njegovih članov, upamo, da ne bo nobene slovenskega lekarnarja in asistenta, ki bi ne bil dobrotnik našega kluba. Vsak dar se hvaležno sprejme in objavi v časopisju. — Klub slovenskih farmacevtov akademičnega društva „Ilirije“ v Pragi.

Klub slovenskih farmacevtov akademičnega društva „Ilirije“ v Pragi prične ta teden z rednimi strokovnimi predavanji. Prvo predavanje se vrši v ponedeljek, dne 6. t. m., v društvenih prostorih „Jugoslavije“, Taborška ulica 14/l. Predava tovariš Hugo Mužina: „O antikonceptivnih sredstvih“. Prihodnji ponedeljek predava tovariš Fedor Gradišnik: „Iz spolnega življenja rastlin“. — V kratkem priredi klub tudi podučne izlete v češke tovarne. Na vse prireditve so vabljeni vsi prijatelji kluba.

Tovarna kirurških potrebščin in obvezil Bratři Čížkové nast. v Pragi je podelila „Klubu slov. farmacevtov“ v Pragi podporo v znesku 30 K, za katero svoto se isti najsrčneje zahvaljuje, priporočajoč to solidno slovansko trdvo vsem slovenskim gg. lekarnarjem.

Moška podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Ribnici priredi v soboto dne 11. novembra v Cenetovi dvorani „Martinov večer“ pod devizo: „dvesto kron mora priti skupaj“. Sodelovala bodo vsa ribniška narodna društva, v prvi vrsti glasbeno društvo, ki bo proizvajalo štiri krasne mešane zборе in opereto „Zaklad“. Med odmori bodo igrali tamburaši in šrameljni. Po koncertu ples O polnoči licitacija žive „Martinove gosi“. V svrhu pomanjšanja stroškov se posebna vabila ne bodo razpošiljala. Pri- dide vsi!

Slovenska Čitalnica v Mariboru vabi na prvi družinski večer, ki ga priredi dne 11. novembra ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Udje so vstopnine prosti, neudje plačajo 1 K. Spored: 1. Vasilij Mirk: „Katica“. Poje kvartet: Ašič, Rajh, Hohnjec in Jarh. 2. H. Vogrič: „Ančika“. Sopran solo (gospa dr. Pivkova) s spremljevanjem kvarteta. 3. Rožanc: „Roža“. Kvartet 4. „Slovaške narodne pesmi“. Poje gospa dr. Pivkova. 5. A. Foerster: „Razbita čaša“. Kvartet. 6. Prosta zabava in ples.

Turčija torej ne mara skleniti miru

in Italiji ne preostaja nič drugega kot zavzeti po nji na papirju še anektirani deželi z orožjem v roki, kar pa tudi ne bo šlo niti lahko, niti gladko, ker deželi sta zelo veliki in v njej je tudi dosti — bojevitiga ljudstva, katerega število se še vsak dan množi s prostovoljci, ki prihajajo iz sosednjih muslimanskih dežel in prinašajo sabo orožje, streljivo in — denar. Kako slabo se godi Italijanom, se vidi iz naslednjih

poročil z bojišča,

ki so prišla včeraj popoldan:
Pariz, 8. novembra. „Agence Havas“ poroča iz Tunisa, da je razmerje med Arabci in Italijani v mestu Tripolis vedno bolj napeto. Vrše se polični boji. Arabci so napadli Italijane, in policiji in moštvu se je komaj posre-

končno hojo potrebne mišice. Taka noga se je pa mogla razviti samo v tem slučaju, če je bil živalski prednik človeka od okoliščin prisiljen opustiti izključno plezanje po drevu in gibati se trajno po zemlji, da si preskrbi potrebne hrane. V dolgi dobi so izgubile noge sposobnost prijemanja in so se prilagodile hoji. — Roke pa, ki so izgubile nalogo, ki so jo vršile v dobi plezanja po drevesih, so se oprostile, služile so le še za prijemanje in so se v tej smeri vedno bolj izpopolnjevale, dokler niso dosegle gibčnosti in popolnosti človeške roke.

S pokončnim držanjem telesa je prišla tudi izprememba glave. Lobanja je dobila drugo obliko. Celna kost se je uravnala, čeljusti, ki so našemu živalskemu predniku pogosto služile mesto rok, so stopile nazaj, mogočno mišičevje, ki je gibalo čeljusti, je oslabilo, in veliki zobje, posebno ocnjaki, so se zmanjšali, kajti njih nalogo so deloma prevzele roke.

V tako izpremenjeni lobanji se je razširila votlina za možgane, ki so se tudi obenem povečali. S tem pa je raslo tudi duševno delovanje in razum, in tako je v neprestanem razvoju nastal človek.

Za presojo razširjanja lobanjine votline za možgane in s tem tudi možgan naj služijo sledeče številke: Lobanja človeku podobne opice

gorile obsega k večjemu 500, trinill-skega opičjega človeka iz Jave vsaj 850, sedanjega avstralskega divjaka 1234, t. zv. neandertalskega človeka, ki je pred stotostič let živel v srednji Evropi 1230, sedanjega Evropejca pa približno 1500 kubičnih centimetrov. Že iz teh številk je jasno, da stoji opičji človek, katerega ostanke so bili najdeni pri Trinillu na otoku Javi, v sredi med človeku podobnimi opicami in med človekom.

Telo sedanjega človeka kaže še zdaj nekatere znake nižjega izvira. Samo par primer naj navedemo,

Od šestin so ostale le redke dlačice po telesu, gostejše pa na mestih, ki potrebujejo posebnega varstva, ter lasje na glavi. Pojavljajo se pa še zdaj ljudje, ki so po celem telesu poraščeni z dolgo dlako.

Kost, ki jo na človeškem telesu opažamo kot zakrivljen podaljšek hrbtenice, je ostanek repa, ki se v redkih slučajih tudi pri sedanjih ljudih pojavlja kot kratek mesnat izrastek. Prednik človeka je rep izgubil, ker ga ni več rabil in mu je bil pri sedenju celó v napotje. Zato repa nimajo niti šimpansi, orangi in druge velike opice.

Če si ne strizemo nohtov, se zakrivi v krepplje, kakor pri kitajskih asketih, ki si nohtov ne strizajo.

telesu tuje vrste in zastruplja telo, v katero je bila vbrizgnjena. Če pa vbrizgnemo kri konja v telo osla, kri psa v telo volka ali lisice, kri domačega zajca v telo divjega zajca ali pa narobe, torej v telo živali, ki spada v isto vrsto, ne nastanejo nikake škodljive posledice, in to je znak sorodnosti živali. To dejstvo nam daje važen dokaz za sorodnost človeka z višjimi opicami, kajti dognalo se je, da človeška kri, če se spusti v žile opic, opicam nič ne škoduje.

Iz tega pa sledi, da so višje opice s človekom v takem sorodstvu, kakor na pr. pes z lisico in volkom ali pa domači zajec z divjim zajcem.

Iz vsega je jasno, da človek ne zavzema v naravi stališča, ki bi bilo popolnoma različno od stališča drugih živali, temveč da je z njimi soroden, skupnega izvira z njimi, in da je samo najbolj razviti in najpopolnejši članek one nepretrgane verige, ki jo tvorijo vsa bitja na zemlji.

Z ozirom na telo je vretenčar, sešalec in tvori skupni rod s človeku podobnimi opicami (t. zv. anthropoidi), kakor so gorila, šimpansi in orang.

Te človeku podobne opice in človek so imeli skupnega živalskega pradedca, ki je v sredi t. zv. terciarne dobe pred približno 3 in pol milijona leti živel. Tega pradedca ljudi ne poznamo. Poznamo pa njegovega najbližjega potomca, ki ni bil niti človek,

niti opica, vendar pa človeku bolj podoben, nego sedanje opice, obenem pa je kazal tudi znake, ki ga zelo približujejo sedanjim višjim opicam.

Ta je v znanosti dobro znani trinillski opičji človek, čegar ostanke (lobanjo, kost iz stegna in zobe) je našel holandski vojaški zdravnik Du-bois (beri Diboá) v najmlajših terciarnih naplaveninah pri Trinillu na otoku Java v Tihem oceanu.

Iz najdene stegenske kosti je razvidno, da je ono bitje hodilo po konci kakor človek, česar ne delajo niti najvišje opice, med tem ko pa je cela lobanja po svoji obliki in posebno zaradi močno razvitih obočij bolj podobna opičji lobanji nego človeški.

Pa tudi tu je razlika med to lobanjo in med lobanjo opic, podobnih človeku, velika, kajti iz razmerij lobanjine votline je mogoče spoznati, da so bili možgani po konci hodečega opičjega človeka mnogo večji, nego so možgani človeku podobnih opic, dasi niti od daleč niso dosegali velikosti človeških možgan.

V tem tvorimo imamo boljše pričjo za živalski izvir človeka, nego so vse znane človeku podobne opice.

Rekli smo, da je trinillski opičji človek hodil po konci kakor človek. Nujni predpogoj za pokončno hojo in tako držanje telesa je noga, ki nudi telesu trden temelj in ki ima za po-

čilo napraviti mir. V teh pouličnih bojih je bilo mnogo ljudi ubitih. V bojih sodelujejo mestni arabski prebivalci, ki streljajo iz hiš na italijanske vojake.

Dunaj, 8. novembra. Danes prihajajo iz Carigrada zopet poročila, da je situacija Italijanov v Tripolisu brezupna. Vsa ta poročila se ne dajo kontrolirati, ker stojijo njim nasproti ugodna italijanska poročila. „Agencija Stephani“ namreč zanika vse te vesti, ter pravi tudi, da vlada v Dorni mir. Nasprotno pa poročajo iz Carigrada, da so Turki v Dorni vjeli cele tri italijanske polke. Enaka so poročila glede Tobruka. Turki pravijo, da so Italijane po dvehurnem boju pregnali in da so imeli Italijani več sto mrtvih, med tem, ko je padlo na turški strani samo 19 Arabcev. Po turških poročilih so tudi v Bengaziju Italijani podlegli in ako bi bila vsa ta turška poročila resnična — vidi se pa, da so močno pretirana — potem bi imeli Italijani v svojih rokah samo še mesto Tripolis, pa še to je komaj drži in samo vprašanje najkrajšega časa je, kdaj padet tudi ono v turške roke.

Carigrad, 8. novembra. Na vojni urad je prišlo poročilo, da je dospelo berbersko plemo Tibut s 7000 Arabci, municijo in živili pred pristanišče Tobruk.

Rim, 8. novembra. Iz Kaira poročajo, da so tam nabrali doslej dva in pol milijona frankov za turško vojsko. Tudi kečevstvo mati se udeležuje nabiranja. Vsak dan odhajajo egiptovski prostovoljci na bojišče, da se bore na strani Turkov za Islam.

Velika pretiranost
je razvidna iz vseh turških poročil in ker se je pred dnevi že pokazalo, kako malo so turška poročila verodostojna, ne bo nihče veroval niti tem poročilom, ali nekaj resnice bo gotovo tudi v njih, to namreč, da se nahajajo Italijani na bojišču v defenzivi, da morajo braniti onih par obrežnih mest, ki so jih zavzeli v začetku vojne z velikimi topovi s svojih vojnih ladij. S kratka, Italijani so pokazali do sedaj samo svojo

premoč na morju
in zato je tudi naslednje poročilo popolnoma verjetno in samo ob sebi umljivo:

Carigrad, 8. novembra. Pristanišče El Akaba, v vzhodnem zalivu polotoka Sinaj v Rdečem morju, je neka italijanska križarka bombardirala celouro ter potopila tudi tam se nahajajočo turško topničarko. Pri tej priliki je tudi utonil drugi kapitan topničarke med tem ko se je posrečilo mostvo rešiti. Nato je bombardirala italijanska križarka še pobočje Mozesoih gora. Izgube so doslej še neznanne. Čudno se nam pa zdi, da se zopet pojavljajo

glasovi o posredovanju
ko je položaj vendar očividno tak, da bi se mir mogel skleniti samo tako, da Italija prekliče aneksijo in odpre klič svoje vojaštvo z bojišča, kar je pa izključeno, ali pa tako, da bi Turčija kapitulirala, kar pa tudi ni verjetno, posebno dokler se ji na bojišču ne godi slabo. Stvar ni čisto nič verjetna, ali vendar pričujemo — že radi popolnosti naslednje brzojavke:
Berlin, 8. novembra. Iz Washingtona poročajo, da je dobil državni departement brzojavko, v kateri prosi turška vlada iz vzrokov človekoljubja za posredovanje. Turčija je najbrže odpovedala enake prošnje tudi evropskim velesilam. V Washingtonu ni navzoč niti državni tajnik, niti predsednik Taft in hočejo v Ameriki najbrže počakati, kako se bodo odločile evropske velesile.

Nič pozitivnega, nič jasnega! Vse sama poročila, ki eno nasprotuje drugemu, pretiravanje z italijanske kakor s turške strani — cel kaos, v katerem se je težko najti in si ustvariti vsaj približno sliko resničnega položaja.

Uboj na Skaručni.

V soboto se je zgodil na Skaručni uboj, ki nam jasno pričča, kake sadove rode dr. Krekovi in Terseglovovi nauki. Osumljeni dr. Krekov učenec, 17 letni „Orel“ p. d. Špenkov, ki je odšel v soboto z drugimi fanti v Šinkovturn pri Skaručni k telovadbi. Ponoči se je vračal domov iz Bukovice posestnik Andrej Podgoršek iz Vojskega, oče več otrok in navdušen naprednjak. Na poti ga je nekdo nenadoma napadel, ki ga je ubil in zaklal. Ubijalec je baje doma iz Sela pri Skaručni. Kdo je kriv temu nesrečnemu uboju? Z mirno vestjo lahko trdimo, da so to sadovi naukov dr. Kreka, Lampeta in drugih klerikalnih hujskačev. V cerkvi danes ne slišiš več božje besede, ampak samo hujskanje zper naprednjake. Klerikalci teptajo božje in cerkvene zapovedi z nogami. Le tako naprej, bo vsaj preje konec klerikalne strahovlade.

Z druge strani se nam poroča o uboju sledeče: V noči od 4. do 5. novembra so našli blizu Skaručne ob neki poti ležati posestnika Andreja Podgorška — ubitega. Pokojnik je bil tamošnji domačin, dober gospodar, skrben oče svojim 13 otročičem in vseskozi navdušen naprednjak. Uboja so osumljeni ondodni „čuki“, katerim je bil rajnik radi svojega odkritega značaja trn v peti. Ugodnega večera so se nahajali „čuki“ s pokojnikom v eni in isti gostilni. Seveda se bomo o tej zanimivi in prežalostni aferi še vse natančno informirali in poročali. Umora osumljeni čuki so drugi dan hladnokrvno predstavljali pri marinarski veselici „Sv. Cito“.

O katoliška, o blagoslovljena moralala!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 8. novembra. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala proračunska debata. Prvi je govoril češki poslanec dr. Körner, nato Fuchs, za njim pa dalmatinski poslanec Vukotič. Nato je v imenu rusinskega kluba izjavil poslanec Holubović, da Rusini na noben način ne morejo imati zaupanja v vlado, ki podpira stremljenje Poljakov, kateri nasprotujejo vsaki še tako mali rusinski zahtevi. Zato bodo tudi Rusini glasovali proti proračunu. Predsednik nemškega „Nationalverbanda“ Grob je stavil na zborničnega predsednika Sylvestra vprašanje glede onih predlog, ki naj bi se izročile brez prvega čitanja odsekom. To so zlasti socialna zavarovanja in razna druga socialna vprašanja. Predsednik je izjavil, da se te predloge vsled odpora slovenskih klerikalcev ne morejo izročiti takoj brez prvega čitanja odsekom. Slovenski klerikalci so namreč izjavili, da toliko časa tega ne dopuste, dokler socialni demokrati ne umaknejo svoje zahteve, da se veterinarska predloga izročijo brambnemu odseku brez prvega čitanja. Nato je vložil dr. Rybač interpelacijo, kako stališče zavzema avstrijska vlada napram italijanskim grozodejem v Tripolisu. Dr. Sylvestr je odgovoril, da ta stvar sploh ne spada avstrijsko zbornico in da vrh tega tozadevna poročila niso resnična, oziroma avtentična.

Dunaj, 8. novembra. Slovenski klerikalni poslanci so imeli danes posvetovanje, kako stališče naj zavzamejo napram novi vladi. Po poročilu dr. Šusteršiča, ki je poročal o svojem pogajanju s Stürgkhom se je razvila jako živahna debata. Nekateri poslanci so nastopili za najskrajnejšo opozicijo proti Stürgkhovu kabinetu. Vendar se o stvari še ni sklepalo.

Dunaj, 8. novembra. V slovenskih parlamentarnih krogih ne pripisujejo dr. Šusteršičevemu ropotanju nobene važnosti. Njini je pač dobro znana dr. Šusteršičeva taktika, ki najprej silno ropota z orožjem, nato pa brezopojno vedno kap tu ira.

Dunaj, 8. novembra. Slovanski poslanci so mnenja, da je bila dr. Rybačeva interpelacija glede italijanskih grozodejstev v Tripolisu, popolnoma ponesrečena.

Dunaj, 8. novembra. Jutri sprejme grof Stürgkh dalmatinska poslanca Ivčevića in Baljaka, katerim bo razložil svoj program in zahteval od njiju pojasnila glede stališča Dalmatincev napram novi vladi.

Italijansko-turška vojna.

Turški protest proti Italijanski aneksiji Tripolisa.

Carigrad, 8. novembra. Turška vlada je poslala vsem velevlastim noto, v kateri proglašuje aneksijo Tripolisa in Cirenajke od strani Italije kot popolnoma ničeno in brez vsakega pomena. Obe državi se nahajata sedaj v pravem vojnem stanju. Turška vlada še vedno vzdržuje svoje suverenitetne pravice nad anektirano deželo in hoče te svoje pravice braniti do zadnje kaplje krvi. Nota, ki jo je Italija izročila velevlastim, je dvojna kršitev mednarodnega prava, proti čemur Turčija najenergičneje protestira.

Boj pred Derno.
Berlin, 8. novembra. Iz Tripolisa semkaj došla poročila zatrjujejo, da so vesti o zavzetju Derna po Turkih prenaplajene. Turške čete so le zavzele par utrdb, tako da so prišle že do citadele.

Razne vesti.

* **Smrt na prižnici.** Iz Madrida se poroča: V neki tukajšnji cerkvi je župnika na prižnici nenadoma zadela kap. Farani so bili radi tega zelo potrti in to tembolj, ker je pred enim letom ravno na ta dan in isto uro tudi prejšnjega župnika zadela mrtvoud.
* **Iznajdljivi lastnik cirkusa.** V neko italijansko provincijalno mesto je

prišel pred kratkim neki cirkus, v katerem so se tudi vršile rokoborbe. Toda kljub temu, da je bila vstopnina zelo majhna, se občinstvo za cirkus vendar ni zanimalo. V obupu je konečno lastnik cirkusa prilepil na vrata velikanski lepak z napisom: Vstopnina prosta. To je pomagalo. Ljudstvo je kar drlo v cirkus in neprestano viharo ploskalo. Ko je bila predstava končana, je občinstvo dožvelo jako neprijetno razočaranje. Na zadnji strani plakata je bilo namreč zapisano. Pri odhodu iz cirkusa se mora plačati 50 vin. Občinstvo je hočeš nočeš moralo plačati vstopnino, ker je stalo pri vohu več močnih rokoborcev, ki so s silo zahtevali „izstopnino“.

* **Diplomatsko dramo** v dveh dejanjih objavlja Clement Vautel v pariškem „Matinu“. Prvo dejanje se godi nekje na Turškem. Briganti napadejo italijanskega diplomata markija di San Giuliana. Prvi brigant: „Denar...“ — Drugi brigant: „... ali pa življenje!“ — Diplomat: „Lepe reči! Ali živimo v dvajsetem stoletju ali ne?“ — Prvi brigant: „Nikar ne predavajte! Brzo denar, ali pa...“ (Pokaže za svoj pas, za katerim tiči cel arzenal pištol in bodal.) — Diplomat: „In pri vsem tem smo še v civilizirani deželi! Kaj bi se šele zgodilo, če dežela ne bi bila civilizirana?“ (Izroči roparjem, kar ima.) — Drugo dejanje igra v Carigradu. Marki di San Giuliano je udril v sobo velikega vezirja. Diplomat: „Tripolitanoj ali pa vojno!“ — Veliki vezir: „Lepe reči! Ali živimo v dvajsetem stoletju, ali ne?“ — Diplomat: „Nikar ne predavajte! V štiriindvajsetih urah Tripolitanoj ali pa...“ (Odvede vizirja do okna in pokaže na morje, kjer se bahavo ziblje velika italijanska ladja.) — Diplomat: „Te vrste jih imamo še več.“ — Veliki vezir: „In pri vsem tem sva še oba civilizirana človeka. Kaj bi šele bilo, če ne bi bila civilizirana?“ — Drugo dejanje se gotovo tako konča kakor prvo.

* **Par smešnih o turški mornarici.** O turški mornarici se pripoveduje marsikaj čudnega. Zadnjič je vedel „Figaro“ pripovedovati o nekem kapitanu, ki je bil poslan z ladjo iz Tripolisa na otok Malto, toda vrnil se je čez dva dni, ker se mu vkljub najskrbnejšemu iskanju ni posrečilo, da bi našel Malto. Casopsis „Paris Midi“ pripoveduje še lepšo storijo. Bilo je pred par leti, ko je poslala Turčija nekaj svojih pomorskih častnikov na naučno potovanje po Atlantskem oceanu na neki križarki. Ladja je prišla srečno skozi Gibraltar, potem pa na noben način ni mogel najti visokega odprtega morja. Križarka je rajše plavala lepo ob afriški obali. Več dni je že preteklo in začelo je primanjkovati denarja. Ministrstvo ga je pozabilo poslati. Blizu Konga so se častniki odločili, da prodajo električne motorje na ladji, ki že tako niso nič več funkcionalni. Zelo prav pa so prišli ti motorji neki sklicati splošni tovarni za sladkor. Prišli so do republike Liberije; njen predsednik je bil vesel, da je lahko prav po ceni prišel do par topov, ki so mu jih častniki drage volje prodali. Tako so srečno imeli toliko, da so plačali mornarje do Gibraltarja nazaj, kjer so se našli ljudje, ki so posodili denar na hipoteko na ladjo. Maroškem sultanu so prodali reflektorje, daljnogledne in ure in tako je križarka končno s pripomočjo še enega parnika, ki jo je vlek, prišla srečno nazaj v Carigrad. Tam so že mislili, da se ne vrne sploh nikoli več.

* **Splošni židovski kongres.** V židovskih berlinskih krogih se ponovira misel sklicati splošni mednarodni židovski kongres, ki bi se posvetoval o neveselem stanju Židov na Ruskem. Kongres se bo sklical že v najkrajšem času.

* **Berlinska morala.** Na eni glavnih berlinskih cest je bil aretirani zobni zdravnik, ki je sodniku priznal, da je s svojo ženo in mladimi klientkami uganjal v svojem sprejemnem salonu grde orgije, ki so se jih udeleževale tudi „boljše“ berlinske dame in so jih tudi fotografirali. Fotografije je policija zaplenila.

* **Dve tovarni pogoreli.** V Mogili pri Krakovu se je vnela tovarna za barve. Ker je bil hud veter, so padle iskre tudi v bližnjo kovinsko tovarno. Obe tovarni sta pogoreli do tal. Žrtev požara je postal tudi neki strojnik. Škoda znaša 1 in pol milijona kron.

* **Jan Kubelik ne sme v Rusijo.** Iz Odese se poroča: V Odesi in v Kijevu je hotelo neko društvo prirediti na zimo koncerte slavne češkega violinista Jana Kubelika. Oblasti so gostovanje Jana Kubelika prepovedale in sicer z motivacijo, ker je umetnik pred večimi leti igral v Rusiji tudi marzeljezo, naker je občinstvo pričelo peti razne revolucionarne pesmi. Kubelik torej sedaj ne sme v Rusijo, ker je državi nevaren.

* **Ruski sladkorni kralj umrl.** V Petrogradu je umrl te dni znani ruski milijonar, sladkorni kralj Tereščenko. Njegovi otroci dobe vsak po milijonov kron.

* **Luknja v nogavici.** Pred kratkim je nemški cesar Viljem obiskal neko mesto. Neka dama je stopila na stol in tako zabranila mnogim pogled na cesarja. To je nekega gospoda tako vjezilo, da je na glas zakričal: Ko bi ta dama vedela, kako luknja ima v nogavicah, potem bi se gotovo tako ne kazala. Dama je takoj stopila iz stola in zginila. Soproga imenovanega gospoda je radi tega pograjala svojega moža in ga vprašala: „Alfred, kako moreš tako lagati, jaz nisem videla nobene luknje.“ „Jaz tudi ne“ je odgovoril mož, „toda kljub temu ima v nogavicah veliko luknjo, sicer bi si nogavice ne mogla obleči“.

* **Veseli dogodek v mišji pasti.** Da bi se znebil miši, ki so se v hiši zaplčile, je nastavlil neki posestnik past. Kako pa se je začudil, ko je zjutraj našel v pasti staro miš s šestimi, še popolnoma golimi mladiči, ki so prišli v pasti po noči na svet.

* **Praški advokat dr. Štumpf** je te dni nenadoma zginil in poneveril svojemu klijentu arhitektu Vojtisku 60.000 kron denarja.

* **Dijaški begunci.** Štirje ruski gimnazijci iz Bialystoka so sklenili bežati čez mejo. Na meji jih je zasačila ruska obmejna straža, ki je pričela takoj nanje streljati. Dva sta obležala na mestu mrtva, dva sta bila aretirana.

* **Polzkus samomora.** Znana dunajska operetna pevka Dirkens (baronica Hammerstein) je poizkusila samomor s strupom veronalom. Njen soprog jo je našel doma v nezavesti. Vendar njeno stanje ni nevarno in jo upajo rešiti.

* **Skažene konzerve.** Pariški „Matin“ poroča iz Marsilije, da je tam zbolelo 84 vojakov za zastrupljenjem; 13 so jih morali odpeljati v bolnišnico. Vojaki so jedli skažene konzerve.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Plet.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

V času okrevanja.

Povsod, kjer je treba, da se moči nekoliko svežajo, torej posebno za časa okrevanja po prestani boleznih se je obnesla

Scottova emulzija

že večkrat in sijajno. Scottova emulzija, ki je že sama na sebi bogata na rednih snoveh, napravljena istočasno tek, kar je glavna stvar. Pri tem je Scottova emulzija čisto lahko prebavljiva in tako okusna, da jo odrasli kakor otroci jako radi uživajo in dobro prenašajo.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, vpeljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh.
Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Soba s kuhinjo, oziroma soba s štedilnikom se išče takoj. Ponudbe pod „Gospodična“ na upravo „Jutra“.

Postelja in drugo pohištvo, dobro ohranjeno, se kupi. Ponudbe pod „Pohištvo“ na upravo „Jutra“.

Ceno meso. Vsak dan sveže goveje, telečje in ovčje meso v košaricah po 10 funtov za 5 K, pošilja franko po poštnem povzetju Saffar Etel M., Herince št. 92. Ogrsko. 669/3—1

Kratek nov klavir, najnovejša vrste zaradi prostora ceno prodam, ali posodim. Naslov v „Prvi anončni pisarni“. 671/3—1

Pri poštnem uradu Stari trg pri Rakeku se sprejme takoj izprašana poštna pomočnica ali pomočnik, oziroma aspirant proti dnevnini 2 K 20 v. 662/1—1

Vajenca za krojaško obrt sprejme tvrdka A. Kunc, Ljubljana. 678/10—1

Dve stanovanji po 2 sobi in z vrlo s oddaja za februar. Lepi pot št. 3. 677/3—1

Nova trinadstropna hiša v bližini Zvezde, pripravna za malo obrt, se zaradi rodbinskih razmer ceno prodaja. Poizve se pri Fr. Cuden v Ljubljani. 681/x—1

Korespondenca.

Zidammost-Celje. Tvoj naslov mi je neznan. C. 676/1—1

23 letna gospleca z dežele, premoženje 40.000 K ter posestvo, si želi znanja boljšega gospoda. Resne ponudbe s sliko do 18. novembra pod „Viktorija 1001“ poštno ležeče Ljubljana. 680/2—1

Mlad, lep, izobražen gospod, višji uradnik se želi seznaniti v svrhu ženitve z inteligentno gospodično staro 18—24 let. Premoženo postranska stvar — lepa vnanost pogoj. Ponudbe s sliko do 15. novembra na „porete restante Ljubljana“, pod šifro G. P. 675/1—1

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlozje, ako

inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Preostale izvode romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v „Jutru“, prodaja upravništvo „Jutra“ mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Najprimernejša igra za manjše odrede je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevlel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Laška in dunajska KUHINJA

nasproti glavne pošte
Od danes naprej polenovke. Okusne morske ribe se oddajajo tudi ven po nizki ceni. Dobra kuhinja pod dobro znanim kuharjem Sonatto. Postrežba točna in solidna. Za obilen obisk se priporoča
Marlja Petričov.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

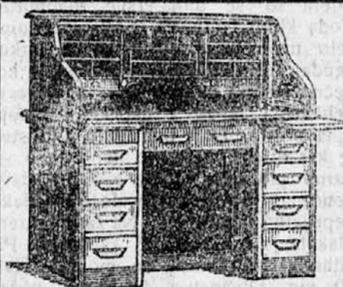
bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

== Roman ==

„Ljubimca beneška“

bo kmalu končan in potem pričnemo takoj priobčevati nov, ravnotako zanimiv roman, na kar že sedaj opozarjamo vse cenjene čitatelje „Jutra“.

Pulte od 65 K naprej.

Zastopstvo in zaloga

pisarniških oprav
znamka „Jerry“.

THE REX CO.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Ogled prost.

Ceniki zastonj in franko.

Za jesen in zimo:

Bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse moderne nakitne predmete. Damske klobuke in čepice kakor tudi za otroke. **Vse športne predmete.**

V oddelku za gospode:

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, zimsko perilo, rokavice, dežniki, palice, pleteni telovniki, kakor tudi vedno najnovejše potrebščine za gospode.

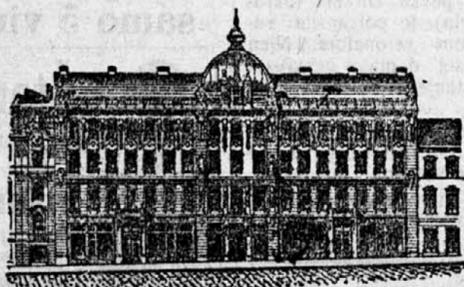
Modna in športna trgovina **P. Magdič, Ljubljana** nasproti glavne pošte.

Najbolj varno naložen denar!

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. dec. 1910 nad 564 milijonov K.

Stanje hranilnih vlog nad 40 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 1200.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ulica šte. 3.

sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po 4 1/2 %, brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.

Za varnost naloženega denarja jamči zrvan rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi izključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

Posoja na zemljišča po 5% in proti poplačevanju dolga po najmanj 1/4 %. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Priložnost za dober nakup!

Dobil sem pod polovično ceno veliko partijo dolgih krasnih raglanov za dame, katere tudi pod isto ceno oddam.

Komad od **K 40** stane samo **K 20.**

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

Ogromna zaloga izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov ter zimskih sukenj za gosp. in dečke.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

V LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3

Dobe se tudi izgotovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG

sodar

Obstana Cesta na Rudolfovo želez. 5.

Zdravega novorojenčka

želim dati v oskrbo pridni in pošteni ženski. Prednost imajo dojilke. Naslov v „Prvi anončni pisarni“ Frančiškanska ulica št. 8. P 601

Telegrami: prometna banka ljubljana

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.

Centrala na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.

Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knjižicam, konto-knjižicam in v konto-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. Najkulantnejša izvršitev borznih naročil na vseh tu- in inozemskih trgih. Izplačevanje kuponov in izrebranih vrednostnih papirjev. Kupovanje in prodajanje devis, valut in tujega denarja. Izposojevanje železnih blagajnic (safes) za ognjavarano shranjevanje vrednostnih papirjev, dokumentov, draguljev itd., ob lastnem zapiranju strank. Brezplačna revizija žrebranih vrednostnih papirjev. Promese k vsem žrebranjem.

Ustmena in pismena pojasnila in sveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

Del. glavnica: K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebranja:

Promesa ogr. prem. srečke, cela à K 16.—, polovica à K 9.—. Žrebanje dne 15. novembra t. l. Glavni dobitok K 240.000.—.
Promesa ogr. hipot. srečke a K 5.—. Žrebanje dne 15. novembra t. l. Glavni dobitok K 40.000.—.
Promesa zem. srečke I. izd. a K 6.—. Žrebanje dne 16. novembra t. l. Glavni dobitok K 90.000.—.

Promese za 1 celo ogr. prem., 1 zem. in 1 ogr. hipot. skupaj samo K 25.—.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Vse čisti dobitki se razdeljuje zavarnicam; desedaj se ga je izplačalo K 2.465.719.—

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.856.860.58. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje: Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12. Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premičnine pred požarnimi škodami po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč. Škode cenjuje takej in najkulantnejše. Uživa najboljši sloven, koder posilja.

Dovoljuje in širnega dobitka izdatno podporo v narodne in občnokrskne namene.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1018 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

C. kr. priv.

Telefon št. 24.